

دیدگاه

شماره: ۹۳۶	موضوع: سیاست های صنعتی و تجاری در صورت بازگشت احتمالی آمریکا به برجام و رفع تحریم ها
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۱۶	

تهیه و تنظیم: محمدرضا رفعتی

توضیح اجمالی:

اعمال تحریم های بسیار شدید از سوی آمریکا و مشکل نقل و انتقالات پول شرایطی را به اقتصاد کشور تحمیل کرد که نتیجه آن محدودیت گسترده واردات کالاهای ساخته شده، به ویژه کالاهای دارای ساخت داخل و رونق نسبی صنایع جایگزین واردات بود.

اکنون با تغییر رییس جمهور آمریکا و بازگشت احتمالی این کشور به برجام، این سوال مطرح می شود که سیاست صنعتی و تجاری کشور باید چه واکنشی نسبت به این موضوع نشان دهند؟

ممنوعیت واردات کالاهای دارای ساخت داخل گرچه در شرایط تحریم امری گریزناپذیر بود، در بلندمدت به صورت گسترده قابل تداوم نیست، زیرا با ایجاد انحصار برای صنایع داخلی آن ها را از رقابت و نوآوری بی نیاز می کند که نتیجه آن قیمت بالا و کیفیت نازل محصولات خواهد بود. این شرایط را در گذشته در صنعت خودروسازی تجربه کرده ایم و بحث بیشتری در این زمینه لازم نیست.

از سوی دیگر، باز کردن درهای واردات ارزان قیمت یا با کیفیت بالا می تواند صنایع و سرمایه گذاری های جدیدی را که هنوز به مقیاس تولید لازم دست نیافته اند با شوک بزرگی روبه رو سازد و تولید و اشتغال آن ها در معرض خطر جدی قرار دهد. به علاوه خطر بازگشت یا حفظ تحریم های قبلی تحت عناوین دیگر را نیز نباید از نظر دور داشت.

از این رو، طراحی سیاست های صنعتی و تجاری با هدف حمایت منطقی از نظر میزان حمایت، و حمایت محدود از نظر دوره ی حمایت و مشروط از نظر عملکرد صنایع مورد نظر در گذشته، حال و آینده، ضرورت تام خواهد داشت. بدیهی است که توسعه صادرات با ارزش افزوده بالا یکی از اهداف اصلی سیاست های مذکور خواهد بود. به طور مشخص، سیاست های زیر قابل توصیه خواهند بود.

نکات کلیدی:

- ۱- متناسب با بهبود تراز ارزی کشور، ممنوعیت واردات کالاهای ساخته شده صنعتی باید تبدیل به حقوق گمرکی معقول شوند.
- ۲- صنایع دانش بنیان ایجاد شده و دارای پتانسیل بالفعل یا بالقوه صادرات باید به صورت هدفمند مورد حمایت قرار گیرند.
- ۳- صنایع پردازش مواد صادراتی تشویق و حمایت شوند.
- ۴- سرمایه گذاری های خارجی به سمت محصولات قابل صدور هدایت و تشویق شوند.
- ۵- صادرات خدمات پزشکی، گردشگری و صدور خدمات فنی - مهندسی حمایت و تشویق شوند و زیرساخت های لازم برای ترانزیت کالا تقویت شود.
- ۶- رایزن های تجاری و نمایندگی های سیاسی حمایت های لازم در جهت بازپس گیری بازارهای از دست رفته به دلیل تحریم را به عمل آورند.
- ۷- انعقاد و پیگیری موافقت نامه های تجارت ترجیحی در دستور کار قرار گیرد.
- ۸- صنایع صادرات گرا در اولویت اخذ تسهیلات ریالی و ارزی قرار گیرند.
- ۹- نرخ ارز متناسب با تورم داخلی و خارجی تعدیل شود.